

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 100.687 van 8 november 2001
in de zaak A. 112.274/XII-3323.**

In zake : de NV LERUS CENTERS HASSELT,
gevestigd te HASSELT,
Maastrichterstraat 49, bus 22

tegen :

1. de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Justitie,
2. de KANSSPELCOMMISSIE bij het Ministerie van Justitie,
3. de stad HASSELT,
die woonplaats kiest bij
advocaat H. LAMON,
kantoor houdende te HASSELT,
Leopoldplein 40.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de NV LERUS CENTERS HASSELT op 31 oktober 2001 heeft ingediend om te vorderen dat bij wege van uiterst dringende voorlopige maatregel de schorsing van de tenuitvoerlegging wordt bevolen van de beslissing van 11 juli 2001 van de kansspelcommissie waarbij geweigerd wordt een vergunning klasse B uit te reiken voor de exploitatie van een kansspelinrichting klasse II, totdat de Raad van State uitspraak zal hebben gedaan over de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van dezelfde beslissing;

Gezien de nota's van de verwerende partijen;

Gelet op de beschikkingen van 5 november 2001 en 6 november 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 november 2001, om 9.30 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad J. LUST;

Gehoord de opmerkingen van advocaat K. VERHAEGHE, die loco advocaat J. STIJNS verschijnt voor verzoekster, van advocaat M. RYELANDT, die verschijnt voor de eerste en tweede verwerende partij, en van advocaat H. LAMON, die verschijnt voor de stad Hasselt;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat verzoekster een speelautomatenhal exploiteert te Hasselt, Maastrichterstraat 49 bus 22; dat de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers de uitbating van een automatenhal of kansspelinrichting klasse II onderwerpt aan een voorafgaande schriftelijke vergunning klasse B en aan de kansspelcommissie opdraagt die vergunning uit te reiken; dat op 11 juli 2001 de kansspelcommissie verzoeksters aanvraag voor het verkrijgen van een vergunning klasse B verwerpt omdat het gemeentebestuur “heeft laten weten dat het niet voornemens is een convenant te sluiten”; dat de kansspelcommissie er voorts op wijst “dat overeenkomstig artikel 19 van het koninklijk besluit van 22 december 2000 betreffende de werking en het beheer van de kansspelinrichtingen klasse B, de wijze van aanvraag en de vorm van de vergunning klasse B de aanvrager een einde moet maken aan de exploitatie van de kansspelinrichting klasse II binnen drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing”; dat van de beslissing aan verzoekster kennis wordt gegeven met een aangetekende brief van 26 juli 2001;

Overwegende dat verzoekster op 13 augustus 2001 bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de kansspelcommissie vordert; dat de vordering bij arrest nr. 98.469 van 22 augustus 2001 wordt verworpen omdat de uiterst dringende noodzakelijkheid niet is aangetoond; dat de Raad van State in dit verband onder meer overweegt dat “niet concreet wordt aangetoond dat in casu normaliter geen schorsingsarrest volgens de normale procedure kan tussenkomen vóór 8 november 2001, dit wetende dat in principe een kortgedingarrest moet worden uitgesproken binnen 45 dagen (...) en de Raad van State zich bewust is van de datum waarop de bestreden beslissing haar gevolgen sorteert”;

Overwegende dat op 28 augustus 2001 verzoekster een gewone vordering tot schorsing van de beslissing van de kansspelcommissie indient; dat zij met brief van 26 september 2001 eraan herinnert dat zij haar inrichting binnen drie maanden na de kennisgeving van de beslissing moet sluiten en vraagt het dossier

“spoedig in staat (te) stellen (...) zoals overigens door de Voorzitter werd bevestigd in zijn Arrest van 22.08.01”; dat hieraan tot nog geen gevolg is gegeven;

Overwegende dat verzoekster met dagvaarding van 23 oktober 2001 voor de voorzitter in kort geding de opschorting van de beslissing van de kansspelcommissie vordert tot aan de uitspraak van de Raad van State over de op 28 augustus 2001 ingestelde vorderingen; dat de voorzitter van de rechtbank zich bij beschikking van 25 oktober 2001 onbevoegd verklaart;

Overwegende dat de stad Hasselt terecht vraagt in de debatten te mogen tussenkomen; dat de stad als een verwerende partij wordt beschouwd en het verzoekschrift tot tussenkomst als een nota;

Overwegende dat de verwerende partijen de ontvankelijkheid van de vordering betwisten omdat verzoekster “opnieuw hetzelfde” vordert als wat zij reeds op 13 augustus 2001 vorderde en omdat zij geen grieven aanvoert tegen de beslissing van 11 juli 2001 van de kansspelcommissie, maar zich enkel richt tegen de gemeenteraadsbeslissing van 22 mei 2001 van de stad Hasselt;

Overwegende dat de excepties feitelijke grond missen; dat het onderwerp van de vordering die verzoekster op 13 augustus 2001 instelde de schorsing was van de beslissing van de kansspelcommissie tot aan de uitspraak over het beroep tot nietigverklaring van die beslissing; dat de schorsing die verzoekster thans vordert alleen betrekking heeft op de daaraan voorafgaande periode, tot aan de uitspraak van het arrest over de vordering tot schorsing; dat, voorts, zoals hierna blijkt verzoekster wel degelijk een middel tegen de beslissing van de kansspelcommissie aanvoert;

Overwegende dat artikel 18, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State luidt als volgt :

"Wanneer bij de Raad van State overeenkomstig artikel 17 een vordering tot schorsing van een akte of een reglement aanhangig wordt gemaakt, kan hij als enige, bij voorraad en onder de in artikel 17, § 2, eerste lid, bepaalde voorwaarden, alle nodige maatregelen bevelen om de belangen van de partijen of van de personen die belang hebben bij de oplossing van de zaak veilig te stellen, met uitzondering van de maatregelen die betrekking hebben op de burgerlijke rechten";

Overwegende dat verzoekster op 28 augustus 2001 bij de Raad van State een vordering tot schorsing van de beslissing van 11 juli 2001 van de kansspelcommissie aanhangig heeft gemaakt (zaak gekend onder nr. A.108.868/IX-2.988);

Overwegende dat het voormeld artikel 17, § 2, eerste lid, bepaalt dat de schorsing van de tenuitvoerlegging alleen kan worden bevolen als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of het aangevoegde reglement kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, met betrekking tot de eerste voornoemde voorwaarde, dat verzoekster in een eerste middel onder meer doet gelden dat de beslissing van de kansspelcommissie uitsluitend is gebaseerd op de weigering van 22 mei 2001 van de stad Hasselt om een convenant te sluiten, dat die weigering op een onwettig motief berust, dat het motief enkel gesteund is op een loutere vaststelling van een eenzijdig en onwettig opgelegde afstand van maar liefst 1 km in vogelvlucht, dat dit onvoldoende is als motivering, dat immers de stad op concrete wijze diende te motiveren waarom de uitbating van de bestaande inrichting onmogelijk zou zijn, dat aangezien de beslissing van de stad onwettig is ook het besluit van de kansspelcommissie onwettig is;

Overwegende dat de verwerende partijen in hun nota's repliceren dat het niet aan de kansspelcommissie is om over de onwettigheid van de weigering van het convenant te oordelen, dat er geen principiële weigering van het gemeentebestuur is, dat de stad Hasselt wel een aantal voorwaarden heeft bepaald met toepassing van de beleidsvrijheid die de wetgever aan de gemeente heeft toegekend, dat de vaststelling van objectieve criteria een blijk van behoorlijk bestuur is en dat de voorwaarden in concreto zijn toegepast op de aanvraag van verzoekster;

Overwegende dat artikel 36, 4, van de wet van 7 mei 1999 voorschrijft dat om een vergunning klasse B te kunnen verkrijgen, de aanvrager ervoor moet zorgen “dat de kansspelinrichting klasse II niet gevestigd wordt in de nabijheid van onderwijsinstellingen, ziekenhuizen, plaatsen die vooral door jongeren worden bezocht, plaatsen waar erediensten worden gehouden en gevangenis”; dat de gemeenteraad van Hasselt op 22 mei 2001 besluit het begrip “in de nabijheid” te

“concretiseren” door een algemeen geldende, uniforme “reële drempel te creëren”, bepaald op 1 km in vogelvlucht; dat hij vervolgens, na verzoeksters aanvraag daaraan getoetst te hebben, die aanvraag verwerpt omdat haar inrichting gelegen is “in de onmiddellijke omgeving en alleszins binnen een straal van 1km in vogelvlucht van” zeven scholen, het cultureel centrum, het Virga Jesse-ziekenhuis, vier kerken, de gevangenis, de provinciale bibliotheek, het begijnhof, “e.a.”;

Overwegende dat het begrip “nabijheid” relatief is; dat het noopt tot een appreciatie in het licht van de concrete omstandigheden van de zaak; dat daarmee onverenigbaar lijkt het werktuiglijk hanteren van een maatstaf die op voorhand, namelijk vóór elk onderzoek van de zaak en de haar eigen particulariteiten, op een vaste afstand van 1 km in vogelvlucht is bepaald;

Overwegende dat de weigering van het convenant door de derde verwerende partij op het eerste gezicht onwettig is; dat dit lijkt mee te brengen dat ook de op die weigering gesteunde beslissing van de kansspelcommissie onwettig is; dat de beweerde onmogelijkheid voor de kansspelcommissie om de wettigheid van de gemeenteraadsbeslissing te beoordelen daar op het eerste gezicht niet aan in de weg staat; dat het eerste middel in de besproken mate ernstig is;

Overwegende, met betrekking tot de tweede voornoemde voorwaarde, dat verzoekster uiteenzet dat zij haar uitbating zal dienen stop te zetten, dat zij zwaar geïnvesteerd heeft in de inrichting en in maatregelen om potentiële hinder te vermijden of te beperken, dat een sluiting tot gevolg zal hebben dat zij haar financiële verplichtingen niet zal kunnen nakomen, dat er ook een sociaal passief dreigt, verlies aan ervaren werknemers en cliënteel, en ongetwijfeld ook het faillissement, nu het uitbaten van de betrokken kansspelinrichting haar enige project betreft;

Overwegende dat, zoals de kansspelcommissie in haar beslissing van 11 juli 2001 zelf schrijft, de weigering van de vergunning de sluiting van verzoeksters kansspelinrichting tot gevolg heeft; dat, in tegenstelling tot wat de verwerende partijen stellen, het verband tussen een en ander voldoende rechtstreeks is; dat, mede gelet op de door verzoekster bijgebrachte boekhoudkundige stukken die de verwerende partijen niet concreet betwisten, deze sluiting geacht kan worden haar een nadeel te doen lijden dat zowel ernstig als moeilijk herstelbaar is;

Overwegende dat aldus aan de voorwaarden voldaan is waaronder de Raad van State alle nodige maatregelen kan bevelen om de belangen van de verzoekster veilig te stellen;

Overwegende dat verzoekster om de noodzaak van de gevorderde voorlopige maatregel aan te tonen, aanvoert dat eenmaal de deuren van haar inrichting gesloten worden, zij nooit meer zullen opengaan, dat wanneer de inrichting dicht gaat dit aan verzoeksters vordering tot schorsing, waarover nog uitspraak moet worden gedaan, elk nuttig effect ontnemt, dat zij op die manier voor een voldongen feit wordt geplaatst en haar het recht wordt ontnomen om in rechte op te treden, evenals het recht op een uitspraak over haar vordering, en dat het toch niet de bedoeling van de wetgever kan geweest zijn “dat verzoekster zich binnen enige tijd tevergeefs geconfronteerd zal zien met een positieve uitspraak van de Raad van State, namelijk wanneer het nadeel zich reeds heeft voorgedaan en dit niet meer kan hersteld worden”; dat verzoekster voorts verwijst naar het hoger vermelde arrest nr. 98.469, er op wijst dat de Raad van State verzuim van handelen vanwege het bestuur steeds zwaar heeft afgestraft en het bestuur altijd heeft verplicht om gewekte verwachtingen te honoreren, en dat ook een termijn van orde zoals de termijn van 45 dagen om tot een kort gedingarrest te komen gerespecteerd moet worden;

Overwegende dat deze uiteenzetting in het licht van de bij de aanvang van het arrest weergegeven specifieke toedracht van de zaak de gevraagde voorlopige maatregel kan verantwoorden;

Overwegende, ten slotte, dat ook verzoeksters betoog aangaande de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt bijgetreden; dat volgens haar verklaring de kansspelinrichting uiterlijk op 8 november 2001 moet worden gesloten; dat de verwerende partijen dat niet lijken te betwisten; dat wel de eerste twee verwerende partijen verzoekster gebrek aan diligentie verwijten en stellen dat de uiterst dringende noodzakelijkheid “enkel en alleen door de houding van verzoekster veroorzaakt” werd; dat dit niet overtuigt; dat het tegendeel het geval lijkt en er reden is om aan te nemen dat de hoogdringendheid zich juist in weerwil van de houding van verzoekster voordoet,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt bij wege van voorlopige maatregel de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 11 juli 2001 van de kansspel-commissie waarbij geweigerd wordt aan NV LERUS CENTERS HASSELT een vergunning klasse B uit te reiken voor de exploitatie van een kansspelinrichting klasse II, totdat uitspraak is gedaan over de vordering tot schorsing in de zaak A.108.868/IX-2.988, met betrekking tot dezelfde beslissing.

Artikel 2.

Het door verzoeker ten onrechte gekweten zegelrecht ten bedrage van 7.000 frank, wordt terugbetaald.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op acht november 2001, door :

de HH. J. LUST,
 F. BONTINCK,

wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

F. BONTINCK.

J. LUST.